

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ПРОФЕСІЙНІ ОBOB'ЯЗКИ ТА РОБОЧЕ МІСЦЕ ПРОТЕЗИСТА-
ОРТЕЗИСТА**

Спеціальність: **І6 «Технології медичної діагностики та лікування»** Обсяг: **3 кредита ECTS (90 год.)**
Спеціалізація **І6.02 «Протезування-ортезування»** Навчальні заняття: **практичні заняття, консультації**
Освітньо-професійна програма: **Протезування-ортезування** Підсумковий контроль: **залік**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 7** Пререквізити: **Анатомія та фізіологія людини, Біомеханіка руху, адаптивні технології руху, Безпека і охорона праці в галузі, Матеріалознавство**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **1**
Семестр(и): **II (весняний)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2025-2026**

Кафедра/підрозділ: **кафедра гігієни та екології**, пр. Науки, 4, корпус А, 5 поверх
Керівник освітнього компонента: доц. **Литвиненко Микола Ігорович**,
email: mi.lytvynenko@knu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knu.edu.ua/enrol/index.php?id=6495>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вибірчий компонент «Професійні обов'язки та робоче місце протезиста-ортезиста» інтегрує знання з охорони праці, гігієни, ергономіки та правового регулювання, акцентуючи на оцінці ризиків виробничого середовища, оптимізації робочих процесів та забезпеченні якості реабілітаційних послуг.

МЕТА КУРСУ: сформувати у здобувачів знання, уміння та навички з нормативного регулювання професійної діяльності протезиста-ортезиста, організації безпечного робочого середовища, профілактики ризиків та етичного менеджменту, з метою підготовки фахівців, здатних до самостійного контролю та вдосконалення трудових процесів у протезно-ортопедичній практиці.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- застосовувати знання законодавчих і нормативних актів про охорону праці для обґрунтування профілактичних заходів у протезно-ортопедичній галузі;
- аналізувати та оцінювати шкідливі та небезпечні фактори виробничого середовища на робочих місцях протезистів-ортезистів, прогнозувати ризики професійних захворювань і розробляти плани їх мінімізації;
- організовувати трудові процеси з урахуванням гігієнічних норм, ергономіки та екологічної відповідальності, забезпечуючи безпеку пацієнтів і персоналу;
- застосовувати методи контролю якості обладнання, метрологічного забезпечення та психологічної адаптації в професійній діяльності для підвищення ефективності ортопедичної майстерні

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем практичних занять (30 год.):

1. Правові основи діяльності протезиста-ортезиста в Україні. Ліцензування та атестація спеціалістів
2. Система державного нагляду за безпекою праці у протезно-ортопедичній галузі
3. Організація робочого часу та трудових відносин у протезному виробництві
4. Галузеві стандарти безпеки праці протезиста-ортезиста

5. Нормативно-правові вимоги до матеріально-технічної бази протезно-ортопедичних підприємств

6. Технологічне оснащення виробничої лабораторії протезування
7. Матеріалознавство у протезно-ортопедичному виробництві
8. Санітарно-гігієнічні вимоги до організації виробничих процесів
9. Профілактика професійних захворювань та засоби захисту від негативного впливу факторів робочого середовища

10. Електробезпека на робочому місці протезиста-ортезиста
11. Пожежна безпека у протезно-ортопедичному виробництві
12. Організація контролю якості та метрологічного забезпечення
13. Ергономіка робочого місця та профілактика професійних захворювань
14. Психологічні аспекти професійної діяльності протезиста-ортезиста
15. Підсумкове заняття. Атестація з практичних навичок

Перелік тем самостійної роботи студента (60 год.)

1. Вивчення нормативно-правових актів МОЗ України щодо реабілітаційної допомоги
2. Історія розвитку протезно-ортопедичної галузі в Україні та світі
3. Аналіз статистики професійних захворювань у галузі охорони здоров'я
4. Порівняльний аналіз умов праці протезистів у різних країнах ЄС
5. Міжнародні стандарти доступності для осіб з інвалідністю
6. Дослідження властивостей інноваційних матеріалів у протезуванні
7. Екологічні аспекти виробництва та утилізації протезно-ортопедичних виробів. Екологічна відповідальність працівників.
8. Аналіз міжнародних стандартів якості для медичних виробів
9. Методики профілактики професійного вигорання
10. Цифрова грамотність на робочому місці спеціалістів протезно-ортезної галузі
11. Правові механізми відповідальності фахівців протезно-ортезної сфери: дисциплінарні, адміністративні та матеріально-правові аспекти регулювання професійної діяльності
12. Інноваційні цифрові рішення в сучасному протезуванні: тенденції технологічного розвитку та перспективи застосування

СРС спрямована на поглиблення теоретичних знань, аналіз реальних кейсів з практики протезно-ортопедичної галузі та формування навичок самостійного дослідження. Результати СРС підлягають контролю через звіти та обговорення на практичних заняттях, що інтегрується до загальної оцінки.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, дискусія, виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukciyi-navchalnogo-proczesu). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуально-дослідницька самостійна робота (ІДСР) оцінюється до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + ІДСР + залік.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: активно брати участь у дискусіях на практичних заняттях, щодня приділяти час самостійній роботі, готуватися до аналізу кейсів, відвідувати консультації, вчасно виконувати завдання та проходити форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування практичних занять є обов'язковим. При запізненні більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Практична охорона праці в медичній галузі : навч. посіб. / О.П. Яворовський, Ю.О. Паустовський, В.І. Зенкіна, І.В. Сергета та ін. ; за заг. ред. акад. НАМНУ О.П. Яворовського. К. : ВСВ «Медицина», 2023. 391 с.
2. Салєєва А. Д. Біомеханічні основи протезування та ортезування : навч. посіб. [Ел. ресурс]. Харків : ХНУРЕ, 2022. Режим доступу: <https://openarchive.nure.ua/entities/publication/b49077af-8c48-4a05-99a3-22504dc9fb14> .
3. Міністерство охорони здоров'я України. Наказ МОЗ України від 26.05.2025 № 873 „Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів у сфері забезпечення протезно-ортопедичними виробами“ [Ел. ресурс]. Київ, 2025. Режим доступу: https://moz.gov.ua/storage/uploads/731b3647-4476-4a57-a672-c4cc3be802f6/dn_873_26052025_dod.pdf

В.о. зав. кафедри гігієни та екології

Олена ЛІТОВЧЕНКО

